

Remissyttrande

Post- och telestyrelsens föreskrifter och allmänna råd om utdelning av post vid tillhandahållandet av samhällsom- fattande posttjänst

Sveriges Allmännyttas är bransch- och intresseorganisationen för 318 allmännyttiga kommunala och privata bostadsföretag som bygger och förvaltar hyresbostäder för alla i hela landet. Tillsammans har de över 945 000 hyresbostäder. Vi bistår våra medlemmar så att de kan vara långsiktiga och konkurrenskraftiga aktörer på bostadsmarknaden. På så sätt bidrar vi gemensamt till en hållbar utveckling – ekonomiskt, miljömässigt och socialt.

Sveriges Allmännyttas synpunkter

Sveriges Allmännyttas avstyrker förslaget att i föreskrifter och allmänna råd om utdelning av post införa en bestämmelse om att tillhandahållaren kan anvisa en ny plats för postanordning högst 200 meter från postmottagarens adressplats (5 §).

Att posten inte längre skulle avlämnas i postinlägg i lägenhetsdörren eller i en postbox i bottenvåningen, utan behöva hämtas av de boende vid en postanordning upp till 200 meter från bostaden, vore en uppenbar serviceförsämring för alla hyresgäster och andra som bor i flerbostadshus.

Investeringskostnaden bedöms enligt PTS uppgå till mellan 800 och 3000 kronor per postanordning. Enbart för alla flerbostadshus (med omkring 2,6 miljoner bostäder) summerar kostnaden till mellan två och 7,8 miljarder kronor. Kostnaden för de nya postanordningarna ska postmottagarna stå för, alltså i praktiken hyresgäster, bostadsrättsinnehavare och småhusägare. De besparingar som Postnord bedöms kunna göra uppgår till totalt 120 miljoner kronor per år. Det är ur alla aspekter en orimligt stor investering i förhållande till de besparingar som Postnord skulle kunna göra.

Sammantaget innebär förslaget att postmottagare kommer att få sämre postservice och dessutom tvingas att betala för det, för att tillhandahållaren av den samhällsomfattande

posttjänsten, idag Postnord Group AB, ska kunna göra en förhållandevis blygsam besparing.

Sveriges Allmännyttas anser att det kan vara bra med leveransboxar för paket i syfte att möta den ökande e-handeln, eftersom leveransboxar ger människor möjlighet att hämta försändelser nära bostaden. Av både fysiska, estetiska och ekonomiska skäl bör en utveckling som innebär att olika konkurrenserande aktörer ställer upp egna boxanläggningar bredvid varandra undvikas. I stället bör anläggningarna vara operatörsneutrala och kunna användas av alla leverantörer.

Att få till ett utbud av fungerande leveransboxar innebär kostnader för tillverkning, installation, skötsel och underhåll. Ett helhetsgrepp bör tas på frågan för att hitta samarbetslösningar som fungerar bra både för postmottagare och leverantörer samt gör minsta möjliga avtryck på miljön. Kostnaderna behöver fördelas så att de främst belastar leverantörerna och naturligtvis indirekt de som beställer varor som skickas i paket.

Sveriges Allmännyttas anser att även om leveransboxar för paket tillkommer så bör brev, tidningar och små paket även framdeles som huvudregel delas ut i postanordningar belägna i byggnaden när det gäller flerbostadshus. För även om brevmängden har minskat kraftigt på grund av framgångsrik digitalisering på kommunikationsområdet så kommer antalet brev med skriftliga meddelanden, tidningar och tidskrifter liksom mindre varuförsändelser som skickas med post att vara stort under överskådlig tid. Det gäller även viktig samhällsinformation och liknande, till exempel röstkort, som behöver nå alla invånare.

Användningen av digitala kommunikationssätt har generellt sett ökat kraftigt, men inte för alla. Det finns ett digitalt utanförskap, inte minst bland äldre i befolkningen, vilket bland annat innebär att man i större utsträckning än andra mottar fysiska brev.

Enligt PTS:s nu gällande allmänna råd har personer över 80 år eller med funktionsnedsättning rätt att kostnadsfritt få posten utdelad i anslutning till bostaden. En sådan bestämmelse saknas i förslaget till föreskrifter och allmänna råd; i stället föreslås att frågan regleras i tillhandahållarens tillståndsvillkor. Detta framstår som ett svagare skydd för dessa människor och motiveringen till den föreslagna förändringen är oklar. Till saken hör också att även äldre personer under 80 år särskilt vintertid kan ha svårt att ta sig till en postanordning belägen upp till 200 meter från bostaden.

I förslaget till nya föreskrifter finns en bestämmelse som innebär att tillhandahållaren ska inleda samråd med berörda postmottagare, fastighetsägare och andra med befogat intresse innan en ny placering av postanordning anvisas. Syftet är att nå en samförstånds lösning om plats för postanordning. Vad som händer om man inte kan komma överens om

en sådan lösning är oklart. I konsekvensutredningen står det att samrådet säkerställer att postmottagare, fastighetsägare och andra med befogat intresse får all relevant information och att deras synpunkter kan beaktas av tillhandahållaren. Att synpunkterna *kan* beaktas måste rimligen innebära att de inte alls *behöver* beaktas.

Sveriges Allmännyttas föreslår att föreskrifterna i denna del utformas i enlighet med PTS allmänna råd som gäller idag: ”I flerfamiljshus bör försändelser som huvudregel delas ut i fastighetsbox inomhus i entréplan eller utomhus. I flerfamiljshus där det ännu inte installerats fastighetsbox bör försändelser delas ut i postinlägg i lägenhetsdörrar.”

Innan PTS fattar beslut om föreskrifter och allmänna råd om utdelning av post bör resultatet av den pågående Postfinansieringsutredningen och remissinstansernas synpunkter inhämtas. Postfinansieringsutredningens uppdrag är just att klargöra hur den samhällsomfattande posttjänsten ska finansieras när den inte längre kan vara fullt ut självfinansierad och uppdraget ska redovisas senast den 31 januari 2023.

Stockholm den 3 oktober 2022

Anders Nordstrand
Vd